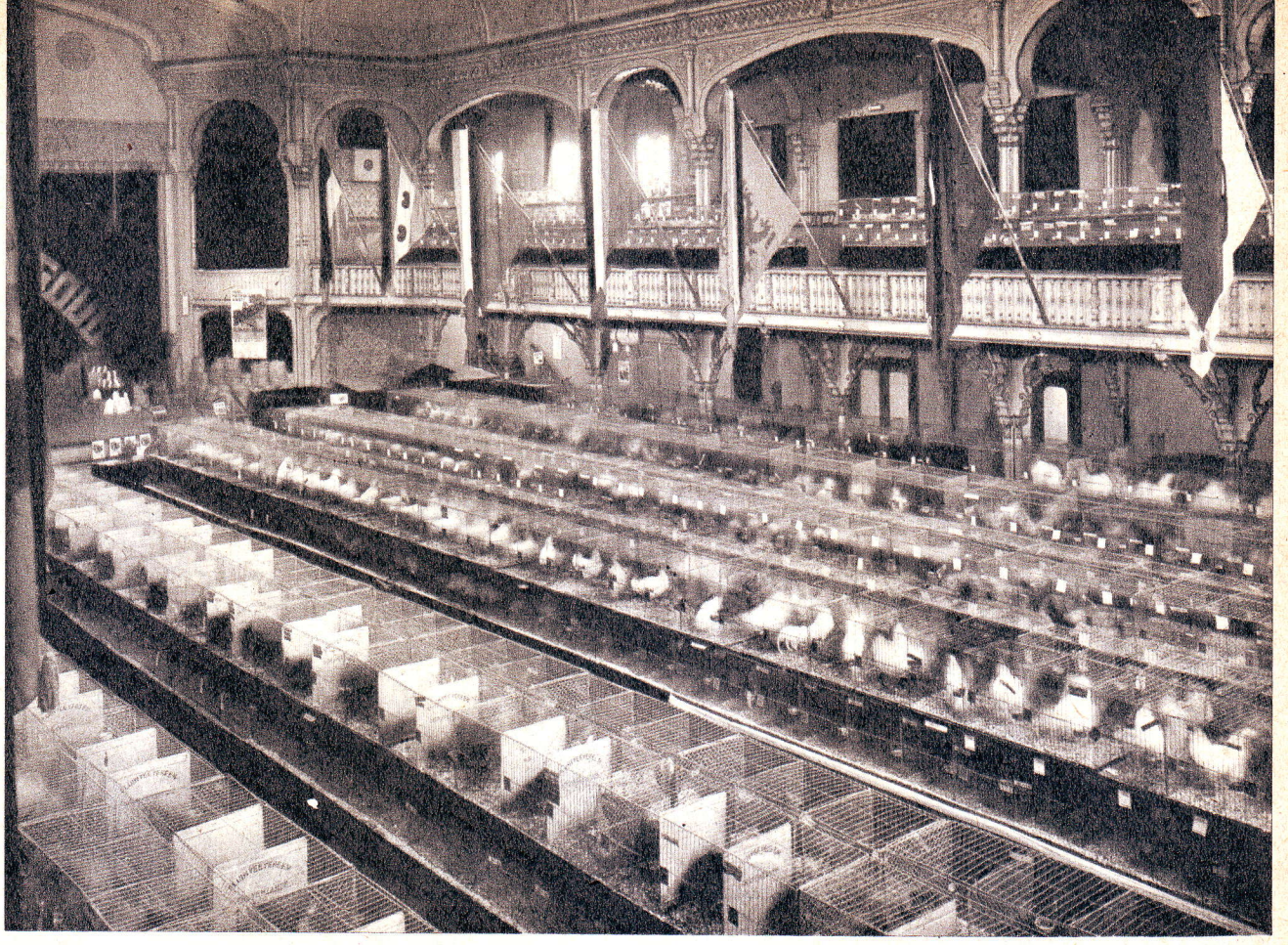

Zo heeft „Avicultura" tientallen jaren haar tentoonstellingen in het gebouw van de toenmalige Haagse Dierentuin ondergebracht. Deze overzichtsfoto werd gemaakt tijdens haar 50ste tentoonstelling. Al sedert vele jaren beschikt de Kon. Nederlandse Ver. „Avicultura" over de Houtrusthallen als tentoonstellingsruimte, meer aangepast aan de huidige omvang van de tentoonstellingen van deze vereniging.

TACHTIG JAREN KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING „AVICULTURA"

Haar betekenis voor de Nederlandse raskleinveeteelt

Toen „Avicultura" ongeveer 80 jaren geleden werd opgericht, had de raskleinveeteelt hier te lande nog maar weinig te betekenen. Natuurlijk, er waren ernstige liefhebbers en zelfs enkele goede kenners van allerlei raskleinvee, doch het was alles incidenteel wat er voor de bevordering van deze teelt gedaan werd. Er werden al wel tentoonstellingen gehouden, waar pluimvee kon worden ingezonden door de Provinciale Maatschappijen van Landbouw, doch tot nationale manifestaties was het nog niet gekomen. Toen 80 jaren terug de vereniging „Avicultura" werd opgericht was zeker een der voornaamste doelstellingen te komen tot een nationale bundeling van de krachten verspreid over het gehele land. Dat Avicultura's bestuur dit breed zag moge blijken uit het feit, dat men gedurende een reeks van jaren beurtelings in verschillende steden van het land een „Internationale Tentoonstelling van Pluimgedierte" organiseerde.

Het doel „verbreiding der liefhebberij" werd o.a. in zoverre bereikt, dat plaatselijke verenigingen werden opgericht. Zelfs „Avicultura" stichtte een paar provinciale onderafdelingen. Er ontstonden in verschillende steden verenigingen van een min of meer plaatselijk karakter, waarvan enkele nu nog bestaan. „Ornithophilia", thans een organisatie van internationale allure, was aanvankelijk een „Utrechtse Vereniging van Pluimgedierte", een naam die het nog zeer vele jaren als „ondertitel" heeft gevoerd.

Een ander typisch voorbeeld van plaatselijke bevordering der raskleinveeteelt was dat van de tegenwoordige vereniging Enschede-Lonneker, die nu haar jaarlijkse tentoonstelling houdt in O.N.E.T.O.-verband, waardoor de gelegenheid werd geopend, tot het houden van een

grote jaarlijkse tentoonstelling, waaraan verscheidene Twentse verenigingen jaarlijks hun medewerking verlenen. Keren we echter terug tot „Avicultura"!
Nadat de vereniging „Avicultura" in een reeks van steden haar jaarlijkse internationale tentoonstelling had gehouden, werd besloten jaarlijks in Den Haag in het gebouw van de Dierentuin te exposeren.

Er was intussen heel wat kennis en organisatie-ervaring opgedaan door contact met het buitenland. Vooral de tentoonstellingen in België, o.a. die van Brussel en Antwerpen werden bezocht. De raskleinveeteelt had zich daar iets vlugger ontwikkeld in die periode. Het tentoonstellingswezen verfijnde zich en men volgde het buitenlandse voorbeeld de tentoonstellingen buiten, d.w.z. in dit geval vóór het eigenlijke fokseizoen, te houden. De maanden maart t/m juni werden niet meer geschikt geacht voor het houden van een kleinveetentoonstelling, zoals in de jaren tachtig van de vorige eeuw nog het geval was. Het keuren werd belangrijker naarmate de algemene rassenkennis steeg. Het bracht o.a. „Avicultura" er toe ieder jaar een aantal buitenlandse keurmeesters te vragen, totdat ongeveer de helft der jury uit buitenlanders bestond.
Wanneer men de oudste jaargangen van AVICULTURA door bladert, kan men zich een beeld vormen van wat er destijds in de raskleinveeliefhebberij omging hier te lande. Het aantal aanwezige hoender- en duivenrassen was opvallend groot. Verschillende rassen, toen regelmatig in de advertentie-kolommen van AVICULTURA aangeboden, zoals Dorkings, Witwangen, Houdans, Schotse Grauwe (terwijl Cochins en Brahma's vrijwel nimmer ontbraken in de wekelijkse advertentie-kolommen) ziet men nu zelden meer.
In het broedseizoen waren de aanbiedingen van broedeieren legio en gezien de toenmalige koopkracht van de gulden werd daarvoor een behoorlijke prijs betaald.
Er bestond bij het bestuur van „Avicultura" altijd belangstelling voor allerlei ontwikkelingen in de rasfokkerij van kleinvee. In de zomer van 1910 organiseerde „Avicultura" een pluimveecongres, dat vrij veel belangstelling trok en een leerzaam verloop had. De betrekkingen met de raspluimveefokkers in het buitenland werden tot het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog zo mogelijk nog verstevigd. Aanvankelijk konden toen nog tentoonstellingen in Nederland worden gehouden, doch de moeilijkheden stapelden zich op en alleen door het organiseren van een gecombineerde en daarna van een gemeenschappelijke tentoonstelling, kon in de Dierentuin nog een tentoonstelling worden gehouden.
Het verenigingsleven stond niet stil. Enkele maanden vóór het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog waren Raad van Beheer en Ned. Merkenbureau opgericht om te voldoen aan de eisen, die het groeiende tentoonstellingswezen en de wenselijkheid van het registreren van raspluimvee (door vaste voetringen) met zich brachten. Midden in de oorlog werden de D.V. (de latere Alg. Nederl. Bond van Dwerghoenderfokkers- en Dwerghoenderfokkersverenigingen) en de Keurmeesters-Vereniging opgericht. Opvallend was het aantal keren, dat bestuursleden van „Avicultura" een werkzaam aandeel namen in de leiding van deze landelijke organisaties, o.a. door het feit dat verschillende bestuursleden van „Avicultura"

Japanse Krielen zijn op Avicultura's tentoonstelling altijd goed vertegenwoordigd. Op de komende show zullen 75 van deze kittige diertjes in de kooien paraderen. Dit krulvederige hennetje is een goede vertegenwoordigster van haar ras. (Foto: Van Dam)

het voorzitterschap van de R.v.B. hebben bekleed.
Dat zou later ook nog weer eens blijken bij het houden van het Eerste Wereldpluimveecongres en -tentoonstelling in 1921. In het Uitvoerend Comité daarvan hadden de heren Hoogendijk en Wilton zitting, terwijl in de Commissie voor de Nederlandse deelname aan de betrokken tentoonstelling verschillende andere bestuurs- en gewone leden van „Avicultura" zitting hadden en er veel toe hebben bijdragen de Nederlandse afdeling tot een groot succes te maken.
Het bestuur van „Avicultura" was zich reeds vroeg gaan interesseren voor de verbetering van ons raspluimvee door legcontrole e.d. en organiseerde een paar legwedstrijden te Nijmegen, welke beslist een succes waren.
In 1925 organiseerde „Avicultura" wederom een Pluimveecongres, waardoor o.a. de gelegenheid werd geboden door verschillende landgenoten preadviezen uit te brengen over onderzoekingen en waarnemingen door hen en anderen gedaan op het gebied der erfelijkheids-, ziekte- en voedingsleer.
In 1927 vertrok onder voorzitterschap van een „Avicultura"-bestuurslid, de heer B. W. Wilton een officiële Nederlandse delegatie naar de 3e Wereldpluimveecongres in Ottawa (Canada), nadat in 1924 ook al zulk een delegatie onder leiding van Baron G. J. A. A. van Heemstra Nederland officieel had vertegenwoordigd op het Tweede Wereldpluimveecongres in Barcelona.
Enige jaren vóór het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog waren de jaarlijkse tentoonstellingen van „Avicultura", welke vereniging ter gelegenheid van haar 40-

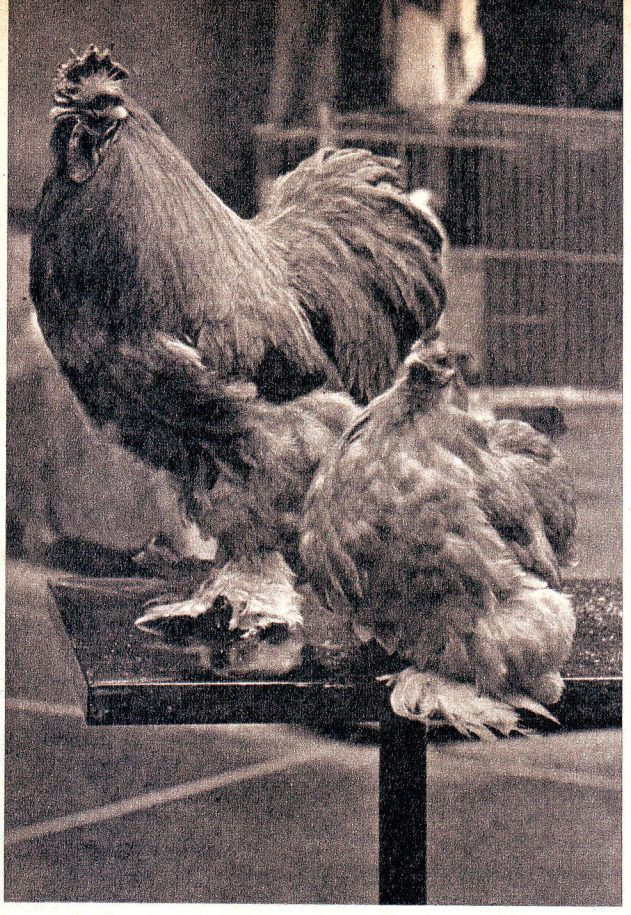

De Cochin-haan kijkt weliswaar wat minachtend op „dat krieltje" neer, maar zij zal op Avicultura's 70ste tentoonstelling zeker niet minder belangstelling trekken.

EEN JAAR UIT DE GESCHIEDENIS VAN „AVICULTURA"

jarig bestaan het predikaat „Koninklijke" had verworven, zo groot geworden, dat het gebouw in de Dierentuin het aantal inzendingen niet meer kon bergen. Men ging toen naar de Houtrusthallen.
Nauwelijks was men daar ingeburgerd of de Tweede Wereldoorlog brak uit en wat er na die ontzettend moeilijke jaren nog over was aan ondernemingsgeest en geneigdheid tot exposeren, werd de kop ingedrukt en praktisch onmogelijk gemaakt door een verbod tot exposeren van hoenderachtige vogels als gevolg van het uitbreken van de pseudo-vogelpest.
De tentoonstelling van „Avicultura" ging weer enkele jaren terug naar de Dierentuin om na enige jaren toch weer naar de Houtrusthallen te verhuizen. Vooral in die na-oorlogse jaren groeide de tentoonstelling van „Avicultura" weer in wezen enigszins terug naar het oude type van de jaren voor 1914, toen o.a. aan de Kooivogelliefhebberij een belangrijke plaats werd ingeruimd.
En nu omstreeks 80 jaren nà de oprichting van de Nederl. Vereniging „Avicultura" staat de 70e tentoonstelling van „Avicultura" weer voor de deur. De laatste berichten geven een zeer grote interesse tot inzenden te zien, zodat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat er een record aantal inzendingen zal komen. Dit is iets wat we het bestuur van de Kon. Ned. Ver. „Avicultura" en natuurlijk in het bijzonder voorzitter J. B. W. A. Giesbers en secretaris P. de Rover Jr. van harte toewensen en velen in den lande zullen zich zeker bij die wens aansluiten.

C. S. Th. van GINK.

In het tachtigste jaar van haar bestaan geeft „Avicultura" voor de 70e maal de fokkers de gelegenheid elkander in edele wedijver naar de kroon te steken en het publiek het resultaat te tonen van een of meer jaren overleg en zorg bij het kweken van pluimvee en/of konijnen. Er zijn sedert 1885 tien jaren verstreken waarin het als gevolg van dreigende of bestaande oorlogstoestanden niet mogelijk was een tentoonstelling te organiseren.
Uit de lange geschiedenis van onze vereniging mogen we hier één zeer belangrijk jaar, het veertigste (sept. 1925—aug. 1926) belichten. Het was in dit jaar dat G. J. A. A. Baron van Heemstra de voorzittersstoel innam, die in de laatste jaren bezet was door Bart Wilton en beurtelings ook door Arie Hoogendijk. Het is ook het jaar waarin het H.M. Koningin Wilhelmina behaagde de vereniging het predikaat „Koninklijke" te verlenen.
Ter gelegenheid van de in dat jaar gehouden 40e tentoonstelling werd het Derde Nationale Congres voor Pluimvee- en Konijnenteelt georganiseerd. Het eerste en het tweede waren jaren tevoren georganiseerd door de „V.P.N.", de Vereniging ter Bevordering van de Pluimvee- en Tamme Konijnenteelt in Nederland.
Dit congres stond op een hoog niveau: in het uitvoerend comité hadden vier hoogleraren van de Veterinaire Hogeschool zitting, voorts één van de Leidse en één van de Wageningse Hogeschool. De aan de deelnemers tevoren toegezonden préadviezen vormden een boekdeel van 202 pagina's en het congres werd geopend door Z. Ex. Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck, de minister van Binnenlandse Zaken en Landbouw op maandag 12 januari 1925. De besprekingen over de wetenschappelijke afdeling vergden die dagen de gehele dinsdag. Des woensdags had de praktische afdeling de aandacht, zoals staatsbemoeiingen met de pluimveeteelt, proeven met kunstlicht, broeden, legwedstrijden, opleiding van specialisten, bedrijfsboekhouding en reglementering van het tentoonstellingswezen. De handelsafdeling kwam donderdags aan bod en de discussies gingen over de handel in Nederlandse eieren, koelhuizen voor pluimveeteeltprodukten, invoer van buitenlandse dieren en eieren. Het congres werd vrijdags besloten en terstond daarop opende Z.K.H. Prins Hendrik der Nederlanden de 40e tentoonstelling. Na enkele maanden verscheen het stenografisch verslag van het besprokene, aangevuld met enkele nagekomen préadviezen, een boek van 300 pagina's.
Op haar veertigste verenigingsjaar mocht en mag „Avicultura" nog steeds met trots en voldoening terugzien.

M. J. VISSER